

Samenvatting hoofdstuk 4

Doel: Om te leren

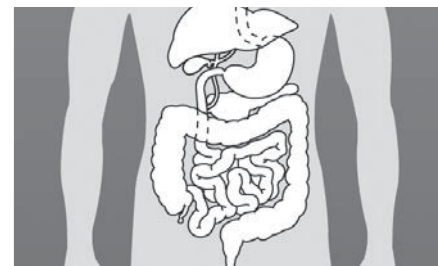
Les 1 Bewegen

Als je beweegt, heeft je lichaam voedsel nodig en zuurstof. Als je veel beweegt, gaat je hart sneller kloppen en ga je hijgen. Voedsel heb je ook nodig om te groeien.

Les 2 Voedsel in je lijf

Tijdens de **spijsvertering** haalt je lichaam voedingsstoffen uit het voedsel. Dat begint in je mond, waarna het voedsel door de **slokdarm** in de **maag** komt. Daar doodt zuur maagsap bacteriën. In de zes meter lange **dunne darm** maken sappen uit de **alvleesklier** en **lever** het voedsel nog kleiner. De voedingsstoffen komen door de darmwand in het bloed. Afvalstoffen komen in de **dikke darm** en verlaten via de **anus** het lichaam. De **nieren** halen water uit je bloed. Herkauwers hebben wel vier magen. Vleeseters hebben een korte spijsvertering.

Les 3 De bloedsomloop

Bloed zorgt voor het **transport** van voedingsstoffen, zuurstof en afval. Het bestaat uit **plasma** en **bloedcellen**. Rode bloedcellen vervoeren zuurstof. **Bloedplaatjes** maken een korstje op een wond. Witte bloedcellen ruimen **ziekteverwekkers** op. Bloed stroomt van het hart door **slagaders** naar dunne **haarvaten**. Vandaar stroomt het door **aders** terug naar het hart. Het hart is zo groot als je vuist. Het bestaat uit twee kamers en twee **boezems**. Het hart pompt het bloed rond. Daardoor staat er druk op je slagaders, de **bloeddruk**.

Les 4 Ademen

Bij de **verbranding** van voedingsstoffen haalt je lichaam energie uit voedsel. Daarvoor is zuurstof nodig. Je ademt met je longen en daarbij komt er zuurstof in je bloed. Afvalstoffen als waterdamp en CO₂ worden uitgeademd. Je longen bestaan uit **longblaasjes** en buizen. Via de grootste buizen, de **bronchiën**, komt lucht in je longen. Het **middenrif** helpt bij de ademhaling. Dieren ademen ook, maar niet elk dier heeft longen. Vissen halen zuurstof uit het water met hun **kieuwen**. Wormen ademen met hun huid, insecten door kleine gaatjes.

